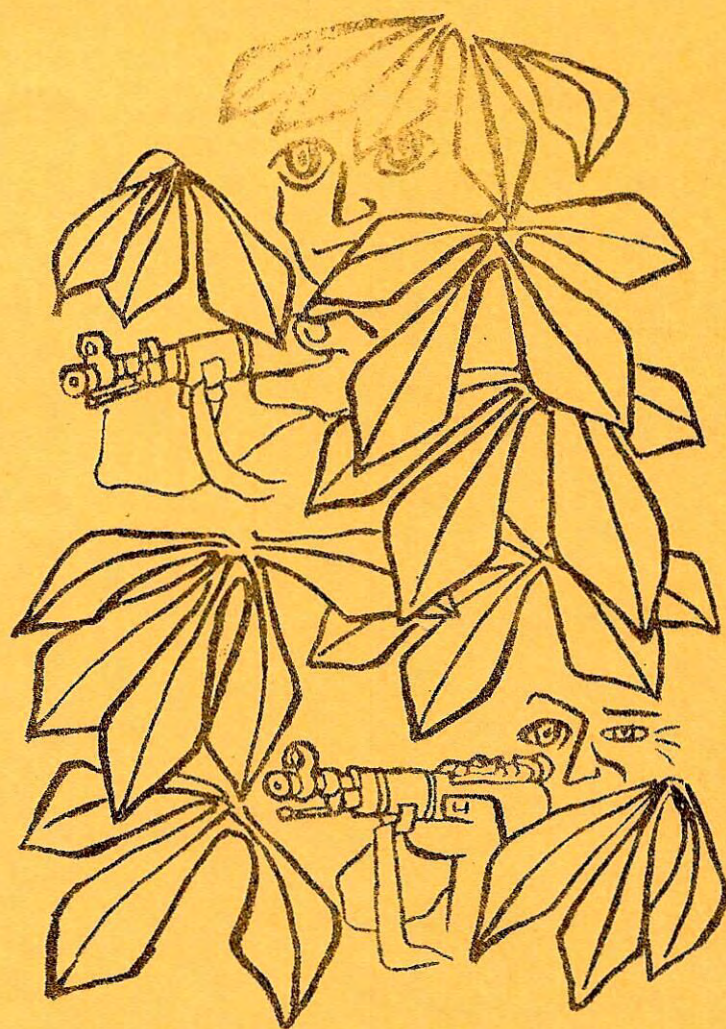

LAOS og KAMBODSJA

BAKGRUNNSSTOFF

UTGITT AV

SOLIDARITETSKOMITEEN FOR VIETNAM, Pris kr 1,-

LAOS- bakgrunnsmateriale.

Den siste tids utvikling i Laos og resten av Indokina har med ett brakt mer lys over krigen i Laos. Utifra et antiimperialistisk synspunkt er dette en gunstig ting. For i Laos har USA-imperialistene i snart 20 år ført en aggressjonskrig mot det laotiske folket og hele tida spredt myter om "nordvietnamesisk aggressjon" og "amerikansk ikke-innblanding". Ikke rart at den vestorienterte pressa har kalt krigen "usynlig" og "hemmelig".

Men idag kan ikke den amerikanske regjeringa lenger erklære at USA ikke er innblandet i krigen i Laos. Og tilogmed i den pro-imperialistiske pressa har det kommet fram avslørende opplysninger om amerikansk krigføring i landet.

På bakgrunn av den situasjonen som idag eksisterer i Indokina og resten av Sørøst-Asia, og med kuppet i Kambodja friskt i minnet, vil Solidaritetskomiteen for Vietnam gi ut noe bakgrunnsstoff for det som skjer i Laos og samtidig noe om kuppet i Kambodja. I denne dokumentasjonen vil det for Laos' vedkommende bli lagt mest vekt på forhistoria og mindre vekt på den reint militære gang ved snart 25 års revolusjonær krigføring i landet, noe som kjent hele tida har gått i folkets favør.

I LAND OG FOLK I LAOS.

Laos er med sine 231 000 km² inneklemt mellom Vietnam, Kina, Burma, Thailand og Kambodja et strategisk viktig landområde på imperialistenes verdenskart. Både for franskmenn, japanere og amerikanere er i dag landet et ettertraktet bytte for dominans og utbytting.

Laos er et land med fjell og skoger. Landet har mange elver som utgjør en del av landets samferdselsnett. Alle renner de ut i Mekongfloden, der de fleste byene også er beliggende. I tørketida fra november til mai minker mange av elvene betraktelig, resten av året er det regntid, Laos ligger nemlig i den delen av den tropiske sonen i Sørøst-Asia som berøres av monsunvindens fuktige klima og ofte ødelegger det kraftige regnet og oversvømmelser bøndenes avlinger. Det er derfor særlig lagt vekt på i de frigjorte sonene i Laos i dag å bygge demninger, vannreservoar og overrisslingsanlegg som kommer alle bøndene til gode, også de med små areal.

Det som vel er de utenlandske monopolenes mest etterlengtede vinst i Laos er landets rike og ennå for en ganske stor del uutvunne mineraler og naturforekomster, slik som tinn, bly og kull, kopper, gull, steinsalt, teak-ved og store nålskoger.

Landets befolkning lever overveiende av jorda og naturen, risdyrking og jakt er de vanligste levevegene. 90% av den oppdyrkede jorda er ris.

I de områda av landet som ennå ikke er frigjort av folkets styrker hersker en liten klikk av godseiere og reaksjonære aristokrater, som idag liksom under franskmennenes koloniherrdømme, bare kan opprettholde sin makt på USA-imperialistenes dollar og bajonetter. Her lever bøndene et hardt liv i undertrykkelse og utbytting, sjøl om de føydale forholda på landsbygda ikke er like utbredt som ellers i denne delen av verden. Industrien er så å si ikke utbygd i det hele tatt, med unntak av noen tinngruver som er i hendene på franske og amerikanske monopoler. Dessuten er det bygd opp en del spredt industri i de frigjorte områda og ei langsam mekanisering av jordbruket er kommet igang i takt med rettferdigere sosial omfordeling av jorda.

Laos s.2

Over 60 nasjonaliteter utgjør Laos' 3 millioner innbyggere. Etter sine etniske opphav og livsvaner kan disse igjen deles inn i tre hovedgrupper: Lao Loum, Lao Soung og Lao Theung. Loum'ene lever langs elvene, de store veiene og på slettelandet. Soung'ene er bosatt ved utkantene av de store skogene og langs dalsidene, og den siste gruppen lever oppe i fjella. Bare Loum'ene har nådd det føydale stadium, mens de to andre gruppene utgjøres av ei rekke forskjellige stammer, slike som Meo'ene, Yao'ene, Oi'ene, So, Sek, Laven, Alek, Nghe, Nhaheun m.fl.

I den franske kolonitida ble mange stammer forfulgt, fordrevet til andre områder og på det nærmeste utryddet. Ved å følge imperialistenes tradisjonelle splitt-og-hersk-politikk har både franskmenn og amerikanere til noen grad greid å undergrave den nasjonale enheten i det laotiske folket.

Det laotiske folket har en gammel kultur. Et eksempel på det er et godt utviklet skriftegnsspråk. Det laotiske folket er stolt av sin nasjonale kultur, som ikke minst holdes i hevd i de frigjorte sonene.

Buddhismen er den framherskende religion og katolisisme og protestantisme har aldri fått noe særlig innpass i landet, tiltross for franskmenn og andre vestlige kolonisatører sine forsøk på "å omvende" laoterne. Derimot har de lyktes noe bedre med å forpeste folket fysisk ved å innføre store mengder med opium, alkohol o.l. I de frigjorte områda er alle disse imperialistenes gifter ryddet ut, samtidig som analfabetismen i mange provinser på det nærmeste er avskaffet.

II LAOS opp til 1954.

Etter at Vietnam og Kamboja var brakt innunder fransk overherredømme i 1860-åra, ble Laos invadert i 1893. Franskmennene bygde snart opp sine egen administrasjon og kongedømmet var det eneste de beholdt for å skape skinn av laotisk sjølstendighet, som det laotiske folk må kjempe for den dag i dag.

I 1941 invaderte Japan Indokina og det laotiske folket falt under et dobbelt åk, for franskmennene bare hjalp japanerne i sin undertrykkelse av folket. Under den fransk-japanske okkupasjonen organiserte folket motstandsgrupper som bygde opp geriljabaser, forløpere til de frigjorte sonene. I oktober 1945 var de revolusjonære styrkene herre over det meste av landet og en provisorisk uavhengighetsregjering ble proklamert. Prins Souphanouvong, den seinere lederen av Neo Lao Haksat var øverstkommanderende for folkets væpnete styrker og utenriksminister i den nye regjeringa. Men de franske kolonialistene aktet ikke å trekke seg ut med engang og 21. mars 1946 satte franske tropper i verk et blodbad i Thakkhek, Khammouane-provinsen, mot folkets styrker som måtte trekke seg tilbake på den andre sida av Mekong. Den provisoriske regjeringa emigrerte til Thailand. I de områda som ennå var i franskmennenes klør, satte de opp en lakei-administrasjon. Franskmennene var i ferd med å blåse til liv i en krig som de sjøl skulle gå tiå grunne i, i Indokina.

Fra 1946 til 1950 undergikk motstandsbevegelsen mange prøvelser. Men fra 1947 omlag ble det dannet motstandsbaser som under krigens gang bredte seg til alle provinser. Flere og flere folkelige og andre masseorganisasjoner sluttet seg etterhvert til motstandskampen og i august 1950 ble Neo Lao I Tsala, -Fronten for et fritt Laos, en nasjonal enhetsfront grunnlagt på en sammenkalt folkekongress. Fronten vedtok et 12-punktsprogram til landets nasjonale frigjøring.

I april 1953 frigjorde Pathet-Lao, den laotiske folkefrigjøringshæren, Samneua-provinsen og deler av Xiengkhouang og Luangprabang. De frigjorte sonene hadde nå samband med hverandre og geriljaen utviklet seg i de fiendeokkuperte delene av landet.

Laos s.3

For å redde ansikt stilt overfor de stadig mer katastrofale militære nederlaga, erklærte de franske makthaverne Laos' "fullstendige uavhengighet". Men franske militære styrker skulle fremdeles ha legal status i landet innefor ramma av Den Franske Union.

I november 1953 okkuperte franske styrker Dienbienphu på den laotisk-vietnamesiske grensa. Dette var begynnelsen til det franske nederlaget i hele Indokina, -med hjelp av laotiske regulære styrker og gerilja kunne den vietnamesiske folkehæren her tilføye den døende kolonialismen nådestøtet.

Med seiren ved Dienbienphu fulgte Geneve-konferansen for Indokina. Avtalen, som også ble underteknet av USA, slo fast Indokinas nøytralitet og territoriale integritet. Bl.a. blir det slått fast forbud mot å opprette militære baser i landet og å trekke landet inn i noen form for militærallianser.

Det laotiske folket hadde nå større utsikter til fred og nøytralitet enn noengang før i landets krigsfylte historie.

III AMERIKANSK INFILTRASJON.

I 1960 skrev W. Lippmann, en amerikansk avisskribent:

"Med metoder som aldri har blitt skikkelig forklart til det amerikanske folket, har den nåværende (USAs) regjering blandet seg grovt inn i Laos' indre anliggender." (Le Monde 31/12 1960)

Så tidlig som 1951 tok den amerikanske infiltrasjonen til i Laos i form av "hjelp" og rådgivere" til de franske kolonialistens krig. Spioner og amerikansk våpen ble sendt inn i landet gjennom Thailand. Samtidig lot man den thailandske regjeringa påbegynne arbeidet med å bygge strategiske veger opp mot den laotiske grensa.

Dagen etter at Geneve-avtalen ble underteknet, sa den amerikanske presidenten, Eisenhower:

"De Forente Stater er ingen part til, og er ikke bundet til vedtakene fra Konferansen."

Man kan dele den amerikanske infiltrasjonen inn i to perjoder: før og etter Geneve-avtalen av 1962.

I midten av 50-åra begynte den ene amerikanske militære etter den andre å innfinne seg i Vientiane, den største byen i Laos: General Collins i mars 1955, Admiral Radford i juli samme år, for å nevne noen.

Om den amerikanske "hjelpen" skrev den franske avisa La Tribune des Nations 26/7/1957:

"Det offisielle beløpet på den amerikanske hjelpen til Laos er 74 mill. US.dollars pr. år. Den fordeles såleis: 7 mill. for administrative tjenester, 7 mill. til statspolitiet og sikkerhetstjenesten, 50 mill. til en hær på 25 000 mann og endelig 10 mill. til opprettholdelse av 250 amerikanske rådgivere og eksperter."

I ly av en rekke ulikeverdige avtaler med den reaksjonære administrasjonen i Vientiane, slike som "gjensidig forsvarsavtaler" og "økonomisk samarbeid" har den amerikanske militærhjelpa til Laos etter hvert store dimensjoner for et så lite land å være. -Neo Lao Haksat har offentliggjort denne oversikten baser på amerikanske opplysninger:

-1955-1962:	over 480 mill. dollars
-1963-1965:	344 mill. dollars
Tilsammen 1955-65	ca 830 mill. dollars.

Av dette siste tallet utgjør ca 600 mill. dollars de "militære forpliktelsene", eller ca 70% av den samlede hjelpen. For perjoden 1955-62 utgjør denne delen hele 80%.-

Laos s.4

Det må her legges til at disse beløp er offisielt amerikanske og må følgelig ikke anses som absolutt dekkende for den økte amerikanske opprustninga i Laos fra midten av 1950-tallet. I taalla inngår f.eks. ikke de amerikansk-trente "spesialstyrkene", amerikansk "privat hjelp" o.l.

Den amerikanske infiltrasjonen under dekke av "hjelp" og "støtte" hadde sjølsagt som hovedformål å legge Laos under amerikansk kontroll og dominans og ødelgge den meget svake laotiske nasjonale økonomien. Laos skulle bli en **amerikansk nykoloni**. - Dette var også en tendens som ikke engang vestlige aviser kunne underslå:

"Forsyningene til lakeihæren har ført til et hjelpeprogram som ødelegger all politisk og økonomisk stabilitet" (Wall Street Journal 14/8/1959 etter en rapport fra den internasjonale kontrollkomisjonen i 1959).

"...i løpet av de siste 11 åra har USA brukt 45 mill. dollars om året for å holde sitt adopterte barn i live.... å kutte ned på eller å redusere drastisk den amerikanske hjelpen til Laos, vil bety å overlate dette landet til sammenbrudd." (AP 20/6 1965).

Strategisk veibygging er et viktig ledd i imperialistenes militær-opprustning og det skulle også gå fram av den uttalelsen Horace Smith, USAs ambassadør til Vientiane, kom med i anledning innviinga av en ny veistrekning i Laos:

"På det forsvarsmessige område vil denne veien gjøre den laotiske regjeringen i stand til å forflytte tropper fra en region til en annen.... og den ville bli del av en internasjonal vei som forbinder Luangprabang, Vientiane og Pakse i Laos over til Saigon i Sør-Vietnam." (New York Times, 25/7/1960).

Når det gjelder militære baser har USA minst 48 i Laos som de på ett eller annet vis har overtatt kontrollen over, satt i stand etter fransk-mennene, utvidet o.l.

Når det gjelder den amerikanske opprustninga av Laos prøvde den i de første åra anta så legale former som mulig, en vanlig måte å smugle militære mannskaper og materiell foregikk i ly av og i navnet til ei rekke "sivile" og "humane" organisasjoner. La oss se litt nærmere på noen av disse.

1. The Programs Evaluation Office, PEO. Tiltross for det tilsynelatende sivile navnet, var en av hovedoppgavene til PEO å frakte våpen og trene høyrefraksjonens soldater.

2. The Military Assistance Advisory Group, MAAG. En militær opplæringsorganisasjon kjent fra sine aktiviteter i Sør-Vietnam i 50-åra. Det innrømmes da også i New York Herald Tribune 19/2 1962 at MAAG arbeidet etter samme mønster som i Sør-Vietnam.

3. United States Operation Mission, USOM. Hadde ansvaret for fordelinga av den amerikanske "hjelpen" i landet, dvs. så etter at høyrestyrkene fikk det militære utstyret de skulle ha.

4. The United States Information Service, USIS. Tok seg av den "psykologiske krigføringa" og var USA-imperialismens ideologiske propaganda-sentral. Kjent fra anti-folkelig virksomhet over hele verden.

5. Etter undertekninga av Geneve-avtalen om Laos i 1962, gikk alle disse organisasjonene sammen i noe som ble kalt United States Agency for International Development, USAID. Adskiller seg på ingensomhelst måte fra sine forgjengere når det gjelder å undergrave det laotiske folks samhold og nøytralitet.

6. Air America. CIAs eget flyselskap, står for transporten av USAs militære mannskaper og utstyr i landet og mellom de forskjellige amerikanske basene i Sørøst-Asia.

Dette skulle på en noenlunde tilfredsstillende måte belyse det økte amerikanske engasjementet i Laos oppigjennom 50- og 60-åra.

IV 1954-1962.

Laos s.5

A. Fra Neo Lao Itsala til Neo Lao Haksat.

Neo Lao Itsala ble dannet for å lede det laotiske folkets kamp for nasjonal frigjøring fra det franske koloniåket og hadde bl.a. som oppgave å oppfylle Geneve-avtalens anvisninger. Men da man snart skjønte at USA ikke kom til å ville godta Indokinas og Laos' nøytralitet, ble det innkalt til en nasjonal kongress for Laos av Neo Lao Itsala i januar 1956. Det ble vedtatt å utvide den nasjonale enhetsfronten og trekke mer aktivt med folk som f.eks. levde i de USA- og høyrekontrollerte områda. Fronten fikk navnet Neo Lao Haksat, Laos' Patriotiske Front. Det ble envalgt en sentralkomite til å lede fronten i det daglige arbeidet og i den militære kampen, med bl.a. prins Souphanouvong i ledelsen, en populær folkeleder i store deler av landet og kjent fra motstandskampen mot franskmennene.

B. USA-provokasjoner.

Sammen med Sør-Vietnam og Kambodjavar Laos utsett til å tas opp i USAs militærallianse nr. 1 i Øst-Asia, SEATO. I februar var utenriksminister J.F. Dulles i Vientiane for å presse den pro-amerikanske Katay Don Sasorith-regjeringa "til å gå mer drastiske til verks mot Pathet Lao" (New York Herald Tribune 28/2 1955). Høytstående hadde alt i god tid i forveien funnet plass og alt samme år lot Katay Don Sasorith innlede angrep på Pathet Lao-styrkene, som etter Geneve-avtalen hadde trukket seg tilbake til Samneua og Phongsaly. Formålet var "å tvinge Pathet Lao til å legge ned våpna og oppløse sine militære styrker" (Radio Vientiane 4/10 1955).

I offensiven mot Pathet Lao-styrkene hadde amerikanske rådgivere og offiserer kommandoen og amerikanske fly sørget for den militære transporten. - I en rapport datert 19. 1956 som den internasjonale kontrollfor Indokina sendte ut het det ...:

"For å styrke isolerte posisjoner i nordprovinsene (Phongsaly og Samneua) rettet ... gjentatte angrep på Pathet Lao."

Alle angrep ble slått tilbake og befolkninga slutte bare enda sterkere opp om Neo Lao Haksat.

C. "Asiater mot asiater".

I New York Herald Tribune 19/2 1962 sto følgende innrømmelse fra den amerikanske imperialismens side å lese svart på hvitt:

"I Laos antok den amerikanske regjeringa to parallelle og samtidig utfyllende aksjonsretninger, - på den ene sida prøvde den å unngå å lede Laos inn på den kommunistiske veien ved å danne en en samlingsregjering med deltakelse fra alle politiske partier, - på den andre sida: den bestrebt seg på å styrke de antikommunistiske kreftene i Laos og utstyre dem med alt det de trengte til å være forberedt på enhver kritisk situasjon."

Med andre ord: laoter skulle bekjempe laoter med amerikanske våpen, mens USA-imperialistene bare skodde seg på krigsopprustinga. - Idag kaller Nixon denne samme "avamerikaniseringspolitikken" for "ny" og venter på vegne av Pentagon og Wabl Street seg store seirer med denne doktrina. Men utviklinga i Laos og hele Indokina har vist at verken "amerikanisering" eller "avamerikanisering" går seirer, men nye og atter nye nederlag for den amerikanske imperialismen. - Den videre gang i hendingene i Laos beviser dette til det fulle.

Laos s.6

C.Vientiane-administrasjonen blir et redskap for USA-imperialismen.

Med Geneve-avtalen ble Laos et suverent land. Men denne suvereniteteten skulle ikke vare lenge.

Det gamle statsapparatet som lenge hadde vært et redskap for den franske kolonialismen i landet, skulle nå overtas av en i navnet suveren og nasjonal regjering. Men i striden som etterhvert oppstod mellom den patriotiske bevegelsen og de mer pro-amerikanske høyreorienterte, hadde de forskjellige Vientiane-administrasjonene de første åra en skiftende og endatil dobbel karakter. Det var rene nasjonale samlingsregjeringer der patriotene hadde overtaket, det var tilsynelatende nøytrale regjeringer der pro-amerikanske krefter var de dominerende, og det var endelig rene høyre-ekstreme regjeringer som hadde USAs åpne støtte.

Ved sin økonomiske og framfor alt militære innblanding i Laos, hadde USA alt under fransk overherredømme skapt et ytterst snevert sosialt grunnlag for sin stigende interesse for Laos. Det vokste snart fram en kompradorklasse av høytstående militære og regjeringsfunksjonærer som levde fett på den amerikanske "hjelpen". Denne snevre klikken skulle i tida framover rekruttere de ledende skikkelsene i de skiftende mer og mer pro-amerikanske regjeringene i Vientiane.

Etter den USA-inspirerte mislykkede offensiven mot Pathet Lao i 1955 tok patriotene et initiativ overfor den kongelige regjeringa i landet som da var ledet av prins Souphana Phouma, noe som først på 1957 skulle føre til opprettinga av en samlingsregjering av trepart-er, der Neo Lao Haksat var med. - At USA prøvde å sabotere denne samlingsinga både før og etter, var et faktum, det beviser alle de "uttalesene" og "protesetene" de kom med på denne tida. Men dette beviser også at de nasjonale samlingsbestrebelsene som Neo Lao Haksat hadde gått i spissen for, hadde greidd å isolere USA-imperialismen ytterligere i Laos. Og når imperialistene blir isolerte, blir de også mer desperate, særlig desperate måtte de bli når Neo Lao Haksat gjennom valg besatte 13 av 18 plasser i nasjonalforsamlinga i 1958. August samme år tok derfor Phoui Sananikones reaksjonære fraksjon med amerikansk støtte og oppløste samlingsregjeringa. Det amerikanske utenriksdepartementet sa at "Laos kan nå bli med i SEATO" og New York Herald Tribune skrev 9/3 1959 at kuppet "skaffet USA flere muligheter til å organisere forsvaret av dette meget viktige landet." - Og hva det skulle innebære fikk snart folket føle.

Fra Sananikone-administrasjonens innenriksminister gikk det ut ord- rer til alle provinsguvernører om å sette i gang forfølgelser mot alle som sympatiserte med Neo Lao Haksat og endatil tidligere motstands- kjempere fra 40-åra. I følge New York Herald Tribune 6/9 1959 var det et tiltak kommet igang på flere amerikanske oppfordringer.

Men verre var den terroren som rammet sivilbefolkninga. - Fra august 1959 til september ble bare i Xieng Khouang-provinsen brent ned 40 landsbyer, 17 ble drept, 237 arrestert og 7000 satt i konsentrasjons- leirer. Terrorbølgen skulle ikke unnsnippe noen og blant de anholdte var ledende folk i Neo Lao Haksat, bl.a. prins Souphanouvong og andre framstående personer som hadde vært med samlingsregjeringa. Men takket være brei folkelig støtte og besluttsom militær motstand fra Pathet Lao-styrkene, slapp noen unna og mange ble befridd.

Laos s.7

D. Hendingene i 1960.

Oppigjennom 1950-åra hadde ikke bare USA-imperialismen befestet og styrket sine posisjoner i det sentrale statsapparatet, men de hadde også opprettet militære styrker i landet som stod under direkte amerikansk kommando. Særlig i tida etter 1962 skulle disse komme til å spille en stadig mer åpenlys rolle.

Den 9. august 1960 fant det i Vientiane sted et kupp som ikke helt uventet var rettet mot USA og den ekstreme høyreklikken til en viss Somsanith, en av de mange pro-amerikanske stattholderne i landet, som ble kjørt fram i 1958-60. Opprøret var ledet av en kaptein ved navn Kong Le og en løytnant Deuane som ønsket et nærmere samarbeid med Neo Lao Haksat og en isolasjon av de USA-vennlige. Opprøret var såleis ikke bare et uttrykk for misnøye innafor Vientiane-administrasjonen, men også et bevis for at den politiske linja for fred og nøytralitet til Neo Lao Haksat, hadde vunnet gjerlang langt utafor folkets rekke. Det patriot-vennlige kuppet ble også støttet av Souphana Phouma, som på den tida stod i ledelsen for nøytralistenes fraksjon.

Det som skulle skje etterpå står den dag i dag som et lærerikt eksempel for det laotiske folk:

Med amerikansk hjelp opprettet to reaksjonære, Phoumi Nosavan og Bon Oum en såkalt "revolusjonær komite" med hovedkvarter i Savannakhet. I desember 1960 erklærte de seg som lederne av en "regjering" og med amerikansk og SEATO-hjelp ble nøytralistene styrtet. Kuppplanen var utarbeidet av den amerikanske generalen, E.G. Landsdale og satt i verk ved at SEATO-tropper, bl.a. fra Thailand besatte Vientiane. U.S. News and World Report skriver den 23/1 1961:

"En sverm av 12-setershelikoptre med US Navys tegn forsiktig malt og et antall seksseters Beavers ble brukt til å frakte tropper til konsentrasjonsområdet..."

Under gatekampene i Vientiane tok amerikanske offiserer direkte del. Ved hjelp av åpen amerikansk militær intervensjon var Phoumi Nosavan og Bon Oum innsatt som USAs nye forvaltere i Laos.

E. 1961-1962.

Det første året etter motkuppet vant Pathet Lao-styrkene mange viktige seirer over Vientiane-hæren, som måtte få direkte støtte og forsterkninger i form av amerikanske marineenheter som kom oppigjennom Thailand. Men Pathet Lao tok Krukkesletta.

På bakgrunn av denne situasjonen møttes representanter for de tre fraksjonene, Souphanouvong fra NLH, Souphana Phouma fra nøytralistene og Bon Oum fra høyrefraksjonen i Zürich i juni 1961 og på Krukkesletta i 1962. I en felles erklæring ble det uttrykt enighet om å danne en nasjonal samlingsregjering bestående av de tre partene. Det ble også utnevnt en felles delegasjon til den 14-makts Geneve-konferansen om Indokina som fant sted i juli 1962.

Her blir på ny Laos' nøytralitet slått fast og alle fremmede militære eller halvmilitære organisasjoner blir krevd trukket ut av landet. Det blir også slått fast forbud mot å trekke landet inn i noen form for militære allianser med andre land.

Blant underskriverne er USA og Neo Lao Haksat betrakter avtalen som en seier for det laotiske folket og retningsgivende for frontens arbeid framover.

V Etter 1962: Økt USA-aggressjon.

5.(Etter 1962:Økt USA-aggressjon.)

Som medunderskriver på Geneve-avtalen av 1962 var USA forpliktet til å respektere Laos' nøytralitet og territoriale integritet. Men for USA blir det bare å øke aggressjonen i landet.

I april 1963 fant det første forsøket på å styrte den lovlig valgte samlingsregjeringa sted med mordet på utenriksminister Quinim Pholsena. På samme tid innleder høyrestyrkene under amerikansk ledelse ei rekke offensiver mot Krukkesletta. Den 21/6 1963 sa da også general Nosavan, lederen av høyrefraksjonen, rett ut: "Fra nå av har krigen flammet opp igjen i landet."

A. Pathet Lao slår angrep tilbake.

At krigen brøt kom sikkert ikke uventet på Pathet Lao-styrkene som nå hadde lært å gjennomskue imperialistenes taktikkerier. Vientiane-hæren hadde nå økt fra 30 000 til 70 000 mann, bare antallet amerikanske "rådgivere" var nå oppe i 2 000 og dessuten var hundrevis av filippinske, thailandske, sørvietnamesiske og japanske "spesialister" kommet til for å ta del i USAs "spesialkrig" i landet. I september 1964 sattes 10 000 mann inn i en store operasjon mot Pathet Lao-områder i midtre og nedre Laos med amerikansk luftstøtte i form av bl.a. bombefly. Fra 1963 til 1966 pågikk flere slike operasjoner, men resultatet ble bare nye nederlag for imperialistene og i løpet av tre år tok Pathet Lao 5 000 fiendevåpen og satte 17 000 tropper ut av kamp.

B. Nye USA-kupp.

Den 19. april 1964 kunne USA fullføre sin sabotasje av Geneve-avtalen, da den nasjonale samlingsregjeringa av de tre partene ble avsatt og den ekstremt høyreorienterte Koprassith Abhay og hans militære gruppe kom til makta. Denne hendelsen vakte utbredt bitterhet i landet og kongen i Laos kalte den "i strid med grunnloven". Den internasjonale kontrollkommisjonen sa i en sørmelding at kuppet hadde "styrtet den laotiske samlingsregjering", at den var "et kraftig brudd på Geneve-avtalen" og man håpet at de som stod bak "øyeblikkelig ville stoppe sin ulovlige aktivitet".

Måneden ettersatte USA inn sine B-52-bombefly mot de frigjorte sonene i Laos.

C. "Valg" i CIA-regi.

For å rettferdiggjøre og legalisere sin lovstridige maktovertakelse, forberedet den nye juntaen "lokale valg" til en nyopprettet "nasjonalforsamling". Overløperen Souphana Phouma ble den nye juntaens statsminister og 14/12 1964 sa han bl.a. i "Time":

"Dersom amerikanske styrker og thailandske styrker er involvert (i Laos) er det kun for å forsvare friheten mot kommunistisk undergraving i Sørøst-Asia."

Valget var sjølsagt en fares. da det tjente som et legalt springbrett til regjeringsmakta for generaler, rike handelsmenn, politioffiserer og ander pro-amerikanske overklasseelementer. - I tidligere "valg" arrangert av Vientiane-administrasjonen hadde folket høstet heller dårlige erfringer med myndighetenes manipulasjoner. For hva Neo Lao Hak-sat sjøl sier skulle kandidatene på forhånd være godkjent av CIA.

Om Phoumas valgfarse skrev en fransk avis at den var en "maskerade med formål å knuse MLH og løytnant Deuanes nøytralister.. Denne valgkomeden passer inn i amerikanernes planer for en utvidelse av aggressjonen som det har gått fram av pressen.. Det er klart at denne såkalte "regjeringa" så snart som den blir innsatt av "nasjonalforsamlinga" vil skynde seg med å be om flere amerikanske "rådgivere" for å hjelpe seg med å "pasifisere" landet." (La Dépêche du Cambodge, 17/7 1965)

Laos s.9

Den 17. aug. 1965 sendte NLH og nøytralistfraksjonens "avsatte" regjeringsmedlemmer ut ei erklæring der bl.a. het at de nasjonale samlingsregjeringa er den eneste legale regjeringa i kongedømmet Laos og den eneste regjeringa som kan sette i verk landsomfattende valg.

Den "nyvalgte" klikken i Vientiane kalte seg straks både "nøytral² og en "nasjonal samlingsregjering". Men som man skjønner utifra den støtte den fortsatte å få fra USA-imperialismen og dens lakeier i Saigon og Bangkok, er den ikke noe annet enn en samlingsregjering av de forskjellige pro-amerikanske fraksjonene og militærklikkene til Phoui Sananikone, Kouprasith Abhay, Phoumi Nosavan osv. og med Phouma som sjef.

DET FRIE LAOS.

Neo Lao Maksat har idag befridd mer enn 2/3 av Laos. Ikke engang i de største byene Vientiane, Savannaket eller Pakse kan USA-lakeiene føle seg trygge. Men dette er frukten av mer enn 25 års væpnet kamp.

De frigjorte sonene så dagens lys i motstandskampen mot fransk-mennene. I 1946 måtte de unge revolusjonære kreftene i landet stilt overfor forfølgelsene fra de franske kolonimyndighetene søke ut på landsbygda og drive opplysnings- og propagandaarbeid for motstandskampen. Snart dukket det ene baseområde etter det andre. Og etter kampene i 1953-4 der byene Thakhek, Savannakhet, Phongsaly og Attapeu ble frigjort, vant Pathet Lao-styrkerne for første gang kontrollen over et større sammenhengende område.

I folkekrigen vet vi at det er vanlig å innta det meste av landsbygda for å man gjør avgjørende framstøt i byene, slik som det for det meste har vært tilfelle i sør-Vietnam. I Laos har det ikke skjedd på helt den samme måten. Man har frigjort deler av landsbygda og endatil større byer samtidig. Når dette har kunnet skje, skyldes at de sosiale laga som bebor dalene, slettene, skogene og lavlandet også utgjør majoriteten av befolkninga i de fleste byene og landsbyene. I Laos finnes det så å si ingen utviklet arbeiderklasse, dvs et industri-proletariat, da vel 95 % lever i naturnæringer.

Da New Lao Itsala-fronten kom til og fikk ansvaret for levevilkåra i det frie Laos, var det mange sosiale skjevheter å rette på. Analfabetismen var flere plasser nesten 100 %, men idag er den nesten avskaffet i noen regioner. Siden det frigjorte Laos ble utsatt for kolonimaktens strenge blokade ble de allerede eksisterende vanskene langt fra mindre, men lederne i den patriotiske bevegelsen gikk optimistiske til verks.

Som følge av blokaden og krigens behov måtte jordbruksproduksjonen økes og økonomien ordnes og forandres. Det viste seg snart at man oppnådde uventet gode resultater. I Muongsan f.eks. høstet tre kommuner i 1954 3 tonn mer ris enn året før. kronisk hungersnød som noen regioner ofte pleide å lide av, opphørte og underernærte grupper fikk snart nytte godt av den almenne økninga i produksjonen på landsbygda.

Ved sida av og som en av forutsetningene for disse sterkt forbedrede levekåra- viste det seg, var jordbruksreformer og innføringa av mer moderne redskaper. Dette betydde altså at de gamle føydale og koloniale former for eiendomsrett og utbytting, der de eksisterte, ble avskaffet i takt med landsbygdbefolkningens hevede politiske bevissthet og kulturelle nivå. Gamle og utlevde skikker og fordommer ble drevet ut gjennom ulike former for opplysning og ~~er~~ ranjer. Videre ble det lagt stor vekt på modernisering og mekanisering av drifta på landsbygda. Det har f.eks. blitt opprettet særskilte "lag for gjensidig hjelp" som er en lavere form for kollektive og felles tjenester i jordbruket, det innebære bl.a. man låner ut okser, sørger for såkorn og skaffer andre nødvendige midler i drifta. Det blir dessuten lagt vekt på utbygging av

Laos s. 40

damanlegg og overrissling.

I det frie Laos har folket hånd om utviklinga og styrer den til eget beste. Alle har rett til å ta del i det politiske og kulturelle livet og stadig større deler av folket i de frigjorte sonene tar direkte del i et demokrati som aldri før har eksistert i landets historie. Akkurat som i Sør-Vietnam der FNL har makta, velger folket sin egen administrasjon og ledelse på alle plan.

Idag utgjør det frigjorte Laos et sikkert grunnlag for ei endelig frigjøring av hele landet og Laos' framtidige oppfyllelse av Geneveavtalens anvisninger om fred og nøytralitet.

(7. Om den siste tids utvikling i Laos.)

Lenge har de amerikanske imperialistene håpet og trodd at den krigen de har trappet mer og mer opp i Laos, skulle forbli en "usynlig" krig for verdensopinionen. I dag vet verdens folk at Nixon ikke engang tør å benekte et amerikansk engasjement i Laos. Mange er da også de opplysningene som tilogmed i den vestlige har kommet ut om USAs innblanding i Laos. La oss ta ett eksempel:

"Tre journalister skaffet seg nylig adgang til den strengt hemmelige lao-amerikanske basen i Long Cheng i Nord-Laos. Det de observerte viser hvor stort amerikanernes engasjement i krigen i Laos egentlig er. Reporterne var viten til at amerikanske fly stadig landet og tok av med geværer, mat, penger og andre forsyninger til general Vang Pao her, som forsøker å stanse fiendens offensiv.

De så også flere utmerkede fly, noen av dem med amerikanske piloter, som ble brukt til å spore opp fiendtlige mål og utføre andre hemmelige oppdrag.

Omkring 50 amerikanere er stasjonert fast i Long Cheng og har sine egne boliger her. Så permanent er det amerikanske engasjementet. Mange andre amerikanere reiser fram og tilbake mellom Long Cheng-flybasen og U Dorn i Thailand.

En skog av antenner tyder på god kommunikasjon, og det er kjent at generalene i Washington kan få kontakt med basen her bare på få minutter. (The Los Angeles Times/Dagbladet 7/3 1970).

Nye Pathet Lao-seirer i 1970.

De laotiske folkets frigjøringsstyrker har ikke møtt den amerikanske krigsopptrappinga i Laos med passivitet eller overgivelse. Tvertimot. Pathet Lao-styrkene har innledet det nye året med mange viktige seierer. I følge ufullstendige vestlige oversikter skal de ha slått flere fiendetropper på noen uker i februar/mars enn på flere måneder ifjor. - I alle fall var februar en seierrik måned med særlig mange lokale framgangsrike motangrep på de stadig mer desperate og råtnende pro-amerikanske styrkene. - Bare i Borikhansay-provinsen skal 379 fiendetropper ha vært satt ut av kamp i februar måned iflg. NLHs nyhetsbyrå. Ellers var det kamper i provinsene Xieng Khouang, Savannaket, Phongsaly og andre steder. Amerikanske fly og helikoptre ble skutt ned og tilsammen har Pathet Lao nå skudd ned nærmere 1300 USA-fly.

Mars måned har særlig vært pregt av Pathet Lao-styrkenes gjenerobring av den strategiske Krukkesletta. Tallet på overvunne pro-amerikanske styrker varierer i den vestlige pressa fra 350 til over 1000, mens det blir slått fast at Pathet Lao hadde toppen 400 på si side. De høye tallene på Pathet Lao-styrkene som USA hadde spredt, var sjøl sagt satt ut for å rettferdiggjøre tvangsevakuering av flere tusen slettebeboere og den intensiverte bombinga.

Laos s. 11

Ett er imidlertid klart: Pathet Lao-framgangen hadde satt en alvorlig støkk i USA-imperialistene og Vientiane-regjeringa. - "Situasjonen i hele den nordlige delen av Laos er nå kritisk," erklærte sjefen for "de laotiske regjeringsstyrkene", Bouachanh, på en pressekonferanse 10/3. Han la til at fienden har nok soldater, nok utstyr, og er nær nok til å angripe oss når som helst. Hvis de vil, kan de slå til inne 24 timer." (A.P.) Det er imperialistene som sjøl er skyld i den krigen de idag er iferd med å drukne i, men folkets fiender løfter alltid på steiner for å slippe på egne tær og etterpå skylder de på motparten.

Souphana Phouma som hevder han er nøytral, sa at han ikke kunne stanse de amerikanske bombefly, samtidig som han framstilte det hele som et spørsmål om "nordvietnamesisk aggressjon" og krevde "et 14-maktsmøte om Laos". At dette ikke var annet enn en skinnmanøver bekreftes i Reuters melding fra Vientiane 1/3 i år der det het:

"Vestlige diplomater i Vientiane betegner Phoumas appell om å kalle sammen Geneve-konferansen som et mesterlig diplomatisk trekk, men de stiller seg tvilende til hans muligheter for å lykkes."

At Souphana Phouma her stiller seg helt på den amerikanske imperialismens side og ikke ønsker en rettferdig fredsløsning i Laos, er også et inntrykk verdensopinionen sitter igjen med etter avslaget på NLHs fredsforslag av 10/3 i år, et fredsforslag som bl.a. krever stans i bombinga som forhandlingsvilkår og med amerikansk tilbaketrekning som mål.

Laos- et nytt Vietnam.

Det skulle gå klart fram av det som er tidligere nevnt at USA ikke akter å trekke seg frivillig ut av Laos med det første.

I sin uttalelse av 6/3 gjentok Nixon- omenn i uklare termer- det alle amerikanske regjeringsjefer har sagt om Laos siden 1950-åra- at det USA "foretar seg i Laos, har som mål fred i hele Indokina" (dvs. Pax Americana: fred, men amerikansk overnerredømme.). Han la til at USA prøver "å redde amerikanske og allierte liv i Sør-Vietnam som trues." Alt dette er i grunne bare en gjentakelse av det Kennedy engang sa stilt overfor den noenlunde samme situasjonen, nemlig at "hele Sørøst-Asia vil komme i fare dersom Laos mister sin nøytrale uavhengighet."

Forsvarsminister Melvin R. Laird er også en varm tilhenger av denne nøytraliteten da han sa om bombetoktene over Laos, at de skulle "beskytte vår posisjon i Sør-Vietnam."

U. Alexis Johnson, amerikansk visesekretær for politiske saker, la vel kanskje de fleste korta på bordet da han nylig snakket om situasjonen i Indokina og Laos på vegne av USA-imperialismen. Han sa at det amerikanske engasjementet i Laos var på grunn av "trusselen mot Thailand" og at Sørøst-Asia "ikke lenger vil være et område i både absolutt og relativ forstand, som vi vil holde oss unna, men heller et område som vil bli stadig viktigere for oss." Klarere kan det vel neppe innrømmes.

I Laos er det idag anslagsvis 12-13 000 amerikanere, de fleset i militær virksomhet. De er i landet fordi USA-strategene anser landet "viktigere enn Sør-Vietnam". Men også i Laos lider de bare nederlag. Hva vil USA-imperialistene foreta seg i framtida? - Noe av svaret er gitt i en artikkel i et tysk blad nylig. Det skriver at "Washingtons generalkstabssjefer har reknet ut USA bare kan holde landet fritt for kommunister, når presidenten finner det for godt å sende 300 000 mann i en tiårskrig og samtidig starte krig med Kina". (Der Spiegel 16/3 1970) Bladet skriver også:

"Pathet Laos seierstog stiller Nixon overfor et vanskelig valg: Enten overlater han Laos til kommunistene eller så forsøker han bare å redde den laotiske regjering gjennom ensterkere innsats fra US-tropper. (Vår utheving).

Laos s. 12

- På spørsmål om den amerikanske regjeringa virkelig hadde okkupasjonsplaner i Laos, svarte Melvin R. Laird unnvikende: "Nei, ikke i øyeblikket." Dette kan ikke tolkes i andre retninger enn at USA-imperialistene, når Pathet Lao vinner nye seirer, går til åpen intervensjon i Laos. Dette er en mulighet verdens folk og antiimperialister må være forberedt på og kravet som må reises umiddelbart, er derfor: USA ut av Laos, ut av Vietnam og ut av hele Indokina! Full støtte til det laotiske folks rettferdige kamp for uavhengighet, fred og nøytralitet!

Kilder: "20 years of Lao revolutionary Struggle" og "12 years of US.-intervention and aggression in Laos." Neo Lao Haksat Publications. Blad og tidsskrift: Time, Newsweek, Der Spiegel, Peking Review, Vietnam Courier.

Tillegg om hendingsene i Kambodsja.

Det som har satt sitt preg på utviklinga i Sørøst-Asia den siste tida er to klare tendenser: amerikansk opprøpping og folkets framgang i den væpnede frigjøringskampen. - Utviklinga i Laos og høyrekuppet i Kambodsja i mars er to eksempler på dette. - Det er nødvendig å se nærmere på det som har skjedd i Kambodsja den seineste tida, fordi kuppet der kan få vidtrekkende betydning for den videre gangen i utviklinga i hele Indokina. .

Når det gjelder høyrekuppet i Kambodsja som fant sted den 18 mars i år, er det endel ting man alt kan slå fast:

- +Kuppet har funnet sted med det amerikanske etterretningsvesenet, CIAs hjelp.
- +Kupplerne, Lon Nol, Sisowath Sirik Matak og Heng Cheng hører til landets ytterste høyrefløy.
- +De antivietnamesiske demonstrasjonene i Phnom Penh var et ledd i kupplanene.
- +Kupplerne prøver å framstille seg som "nøytrale" men har søkt nærmere samarbeid med USA, Saigon og Bangkok.
- +Kuppet betyr en foreløpig strategisk forflytning av USA-imperialismens posisjoner i Indokina og letter til noen grad USA operasjonsmuligheter overfor FNL og Pathet Lao, men samtidig vil også det kambodsjanske folk ta opp en væpnet kamp for landets frigjøring fra høyreklikken og USA-imperialismen.

Litt historikk.

Helt siden Geneveavtalens tid og prins Sihanouks tiltredelse av statsledelsen i Kambodsja i 1955 har USA prøvd å undergrave landets suverenitet, nøytralitet og territoriale integritet.

Kambodsja her hele tida utgjort et hinder for USAs krigsopptrapping i Indokina ved at Sihanouk i det alt vesentlige har ført en nøytralitetspolitikk som bl.a. har innebært kraftige fordømmelser av den amerikanske krigføringa i Vietnam, vennskapelige forbindelser med DRV og Kina osv. USA har derfor flere ganger prøvd å styrte Sihanouk og prøvd å føre en mer trofast pro-amerikansk klikk til makta i Phnom Penh.

Alt i 1958 la agent for CIA, Ngo Trong Hieu felles kupplaner med en kambodsjansk forræder, Sam Sary og fikk bl.a. hjelp fra Bangkok. Meninga var å myrde Sihanouk, men planene ble oppdaget i tide.

I januar 1959 la de pro-amerikanske kreftene nye planer. En amerikansk "diplomat", Victor Matsui planla sammen med den samme Hieu og to andre forrædere et væpnet opprør Siem Reap-provinsen som skulle få "støtte utenfra". Men også denne gangen slo imperialistenes planer feil og den kambodsjanske regjeringa var nå mer på vakt enn noensinne.

I a.g. 59 fant det sted en eksplosjon i Kongepalasset. I aug. 62 avslørte man en amerikansk spionasje, blant dem fire amerikanere, hvorav den ene var sekretær i USAs "militære rådgivergruppe" i landet.

Laos/Kambodsja s. 13

I mai 1963 ble det skipet inn høyeksplosiver fra Saigon som ble brukt i nye attentatforsøk på prins Sihanouk.

Etter at de som hadde deltatt i planene på å styrte Sihanouk og andre fooredere ble avslørt rømte de landet og ble på beste måte tatt hånd om amerikanerne. Med amerikansk våpenhjelp og annen støtte dannet de nye som kaltes for "Frie Khmers Komité" og sjølsagt hadde de en væpnet avdeling, som samordnet sine raids og aksjoner inn i Kambodsja med Saigon-juntaen og de militære i Thailand. I tida fra 1962 til 1969 skal mer enn 7000 amerikansk/sørvietnamesiske inntrengninger ha funnet sted i Kambodja og mer 1000 innbyggere har blitt drept i disse terroraksjonene. Alt i 1958 f.eks. sendte USA-imperialismen mer enn 1000 Saigon-tropper inn i Stung Treng-provinsen.

USA-imperialismens provokasjoner mot Kambodsjas folk og nøytralitetspolitikk har sjølsagt skapt en sterk antiimperialistisk opinion i folket. I begynnelsen av 60-åra fant det f.eks. store demonstrasjoner sted i hovedstaden rettet mot USA. I 1963 avslo den kambodsjanske regjeringa all amerikansk "hjelp" og i 1965 ble de diplomatiske forbindelser, fordi den amerikansk ambassaden ble avslørt som base for amerikansk spionasje.

I slutten av 60-tallet har det likevel skjedd en liten endring i USAs politikk overfor Kambodsja, men den har bare vært av formell karakter. Man har gjenopptatt de diplomatiske forbindelsene og Nixon bløffer om at USA "anerkjenner landets nøytralitet" osv. Men i sitt innhold er politikken den samme: på alle mulige måter få Kambodsja over i USA-imperialismens leir. - Da det diplomatiske sambandet ble gjenopptatt juli ifjor kom Sihanouk med enuttalelse der han bl.a. sa:

"Amerikanerne har kommet for å sabotere Kambodsjas enhet, fordi det er etterretningsoffiserer blant dem... USA forsøker å gjøre Lon Nol-regjeringa til sin representant, får den til å gå imot meg og få meg til å gå av eller dø."

Og dette gikk da også i oppfyllelse i mars i år.

CIA bak kuppet.

Rett etter høyrekuppet skrev mange vestlige aviser at pro-amerikanske krefter og etter all sannsynlighet CIA sto bak kuppet og også bak de antivietnamesiske demonstrasjonene utafør DRV og PRRs ambassader først på mars. Jamfør at det ble båret plakater med engelsk tekst på ("Vietcong get out" og "Dirty, silly VC" osv), et språk som tales av meget få i Kambodsja.

Den franske avisa "Paris Journal" mener at kuppet var CIA-planlagt. Den engelske avisa "The Guardian" skrev: "Tanken på et mer medgjørlig regime i Kambodsja må virke veldig tiltrekkende" på Nixon. Ei annen engelsk avis bemerket at hendingene i Kambodsja "bærer alt preg av et glimrende etterretningskupp." I Kambodsja kunne CIA "gjørne hatt en finger med i spillet". "Sunday Telegraph" mente at CIA "hadde inspirert kuppet i håp om at høyreflyyens militærregime... ville åpne Kambodsja for det antikommunistiske korstoget." Den japanske "Sangyo Keizai Shimbun" sa at "det er sikkert at statskuppet var satt i verk av de pro-amerikanske høyrekreftene og ønskes derfor velkommen av USA." A.P.s spesialreporter William Ryan sa: "Amerikanerne ble anklaget for å ha en finger med i spillet i kuppet. Med den farten som Washington anerkjente det nye regimet kan ikke annet enn å forsterke den antakelsen."

Om de forutgående antivietnamesiske demonstrasjonene har det også kommet fram at de ble satt i verk av høyreklikken for å skape en usykose i folket om en angivelig "invasjonstrussel av nordvietnam-

Laos/Kambodsja a.14

esiske aggressjonssoldater " o.l. Mange vestlige aviser skrev at demonstrasjonene smakte av "regjeringsinspirerte demonstrasjoner" og AFP mente at de "på ingen måte var spontane". -Den 18. tok høyreklikken over og den engelske "The Guardian"s medarbeider, Allman skriver fra Phnom Penh:

"Den natten (17/3) omringet bevæpnede vogner og tanks Posthuset og inntok stilling på hovedgatene og nær nasjonalforsamlinga. Lufthavnen var stengt. Forbindelsene med omverdenen var brutt, med det hovedformål å forhindre tilhengere av Sihanouk å nå fram til ham. Parlamentet møttes deretter til "en lukket sesjon" på onsdag (18/3)" og vedtok en såkalt resolusjon om "å avsette" statsoverhodet, Samdech Norodom Sihanouk.

Den 19. skrev samme avis at

"makten begynte å svinge enda mer over mot general Lon Nol, statsministeren, og visestatsministeren, prins Sisowath Sirik Matak, de to mennene bak gårdsdagens kupp. Begge er trofaste pro-amerikanske."

Juntaen vinner imperialistenes gunst.

USA var blant de første land som anerkjente det nye styret og det var jo heller ikke uventet. "Den asiatiske Utviklingsbanken", en asiatisk filial av Macnamaras og FNs "Verdensbank" skyndte seg straks å annonsere et lån til juntaen på 1 670 000 amerikanske dollar og ga på samme tid en garanti på 80 000 dollar. Dessuten ankom et amerikansk skip lastet med våpen og andre militære forsyninger under påskudd av et arrangert "mytteri". Det er vel heller ingen tilfeldighet at amerikanske krigsfartøyer patruljerte utafor Kambodsjas farvann under kuppdagene, og AFP meldte fra Washington at den kambodsjanske hæren nylig har tatt i bruk amerikanske M-16-rifler.

I den amerikanske imperialismens høyborg var det rett etter kuppet til synelatende både forvirring og uenighet. Senator George S. Govern slo fast at "USA har satt i verk operasjoner i Kambodsja som er forbundet i første rekke til høyrefløygruppene i landet." Forsvarsministeren, Laird kom med antydninger om militærhjelp til det nye regimet, og imperialistavisa "Washington Evening Star" sa at "eksistensen av et sterk pro-vestlig regime i Phnom Penh kunne gjøre mye for å forbedre den militære situasjonen i Sør-Vietnam."

I Saigon mottok Thieu nyheten om kuppet "med et smil" og erklærte straks sin vilje til å "gjenopprette diplomatiske forbindelser", på samme tid som han ropte at det forelå "felles planer" for en løsning av problemene i grenseområdet. I Bangkok kunngjorde Thanat Khoman, Thailands utenriksminister at man ville "offisielt anerkjenne" det nye regimet.

Når dette skrives pågår det store demonstrasjoner over hele Kambodsja til støtte for Sihanouk og mot den nye juntaen. Regjeringsstyrker har blitt kalt ut for å slå ned folkereisningene, og mange provinser er utafor sentralmyndighetenes kontroll. Det er derfor ennå for tidlig å

si noe avgjørende om mulighetene for Lon Nol-juntaen til å konsolidere seg. Ett er iallfall sikkert: USA-imperialismen vil komme det vaklende regimet til unnsetning, men i likhet med det vietnamesiske folket vil det kambodsjanske folket slutte seg sammen i en nasjonal enhetsfront av alle patriotiske krefter og kjempe med våpen i hånd for landets nøytralitet og uavhengighet!

Kilder: En del vestlige aviser, Pekig Review og Hsihua.